

דף תרגול: אוצר מילים - נרדפות, ניבים ומשמעות לפי הקשר

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מילים נרדפות - מילה יומיומית מול מילה גבוהה
- להבין משמעות של ניבים וביטויים
- לזהות את משמעות המילה לפי ההקשר במשפט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – מילה יומיומית או מילה גבוהה?

1. א – צעד
2. א – הכריז
3. ב – מאושר
4. א – ענק
5. ג – מרהיב
6. א – סעד

חלק ב׳ – ניבים ופירושים - התאמה

1 – ה (לחשוב קשה על פתרון)
2 – ד (להתרגש מאוד)
3 – ב (להיות כן ואמיתי)
4 – ג (לדבר בלי שמקשיבים)
5 – א (להסכים לגמרי)

חלק ג׳ – מילים רב-משמעיות - השלמה לפי ההקשר

1. ראש
2. עין
3. עין
4. רגליים
5. רגל
6. לב

חלק ד׳ – נכון או לא נכון - על אוצר מילים

1. נכון – זו בדיוק ההגדרה של מילה רב-משמעית
2. לא נכון – בניב המשמעות שונה מהמילים הבודדות שבו
3. נכון – מילים גבוהות נפוצות בטקסטים רשמיים וספרותיים
4. לא נכון – ההקשר הוא שעוזר להבין איזו משמעות מתאימה
5. לא נכון – מילים נרדפות הן דווקא מילים בעלות משמעות דומה

חלק ה׳ – הסבר במילים שלי

1. לחשוב הרבה כדי למצוא פתרון לבעיה

חלק ו׳ – כתיבה - מיומיומי לגבוה

1. יש משפט ראשון עם מילה פשוטה ומשפט שני עם מילה חגיגית ונרדפת במשמעות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה כמו 'צעד' או 'פסע'
- הסבר שמזכיר ביטוי קבוע עם משמעות שונה מהמילים
- המשפט מראה הבנה של שתי משמעויות שונות לאותה מילה

טיפים להפעלה:

- אפשר לשחק קודם במשחק 'תאומים במילים' ואז לעבור לדף התרגול
- מומלץ לקרוא כל ניב בקול לפני מילוי סעיף ההתאמה
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הסעיפים המסומנים כקשים

דף תרגול: אוצר מילים - נרדפות, ניבים ומשמעות לפי הקשר

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מילים דומות במשמעות, ניבים, וגם מילים שיש להן כמה פירושים.

📖 מילון קטן:

מילה נרדפת	מילה שדומה במשמעות למילה אחרת
מילה יומיומית	מילה שמשתמשים בה הרבה בדיבור רגיל
מילה גבוהה	מילה חגיגית או ספרותית יותר
ניב	ביטוי קבוע שהמשמעות שלו שונה מהמילים בו
ביטוי	צירוף מילים קבוע עם משמעות מיוחדת
רב-משמעי	מילה שיש לה יותר ממשמעות אחת
הקשר	המשפט שסביב המילה, שעוזר להבין את משמעותה

1 חלק א׳ – מילה יומיומית או מילה גבוהה?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בחרו מילה חגיגית שדומה במשמעות למילה 'הלך'

א) צעד ב) אכל ג) ישב ד) קפץ

2. בחרו מילה חגיגית שדומה במשמעות למילה 'אמר'

א) הכריז ב) רץ ג) ישן ד) קפץ

3. בחרו מילה חגיגית שדומה במשמעות למילה 'שמח'

א) עצוב ב) מאושר ג) עייף ד) רעב

4. בחרו מילה חגיגית שדומה במשמעות למילה 'גדול'

א) ענק ב) קטן ג) חלש ד) נמוך

5. בחרו מילה חגיגית שדומה במשמעות למילה 'יפה'

א) מכוער ב) משעמם ג) מרהיב ד) רגיל

6. בחרו מילה חגיגית שדומה במשמעות למילה 'אכל'

א) סעד ב) רקד ג) ברח ד) בכה

2 חלק ב׳ – ניבים ופירושים - התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לשבור את הראש	___	**א.** להסכים לגמרי
2. לקפוץ מהעור	___	**ב.** להיות כן ואמיתי

3. לשים יד על הלב	___	**ג.** לדבר בלי שמקשיבים
4. לדבר אל הקיר	___	**ד.** להתרגש מאוד
5. לעשות עין בעין	___	**ה.** לחשוב קשה על פתרון

3 חלק ג' – מילים רב-משמעיות - השלמה לפי ההקשר

השלימו את המילה החסרה.

1. ב _____ ההר יש נוף מרהיב

2. למחט יש _____ קטנה שדרכה מכניסים חוט

3. ל _____ שלי יש ריסים ארוכים

4. לשולחן יש ארבע _____

5. ה _____ שלי כואבת אחרי הריצה הארוכה

6. ב _____ של העיר יש כיכר גדולה

4 חלק ד' – נכון או לא נכון - על אוצר מילים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מילה רב-משמעית היא מילה שיש לה יותר ממשמעות אחת	☐	☐
2	ניב הוא ביטוי שאפשר להבין מילה במילה	☐	☐
3	מילה 'גבוהה' משמשת בדרך כלל בכתיבה חגיגית או ספרותית	☐	☐
4	אפשר תמיד לדעת את משמעות המילה בלי להסתכל על ההקשר במשפט	☐	☐
5	מילים נרדפות הן מילים שאין להן שום קשר במשמעות	☐	☐

5 חלק ה' – הסבר במילים שלי

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה הכוונה בניב 'לשבור את הראש'

_____

_____

6 חלק ו' – כתיבה - מיומיומי לגבוה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט קצר עם מילה יומיומית, ואחר כך כתבו את אותו משפט עם מילה נרדפת 'גבוהה' יותר

כרטיס יציאה

כתבו מילה נרדפת גבוהה למילה 'הלך'

הסבירו במשפט אחד מה זה ניב

כתבו משפט עם מילה רב-משמעית ותנו לה שתי משמעויות שונות

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀